

KUUROJEN LIITTO

Resolution från förbundsmötet 2022

Dövas tillgång till information måste tryggas också i krissituationer

Finlands Dövas Förbunds förbundsmöte oroar sig för dövas och teckenspråkigas upplevelse av otrygghet i olika krissituationer. Hur ska tillgången till information säkerställas i nödsituationer då det finns tolkar att tillgå endast under tjänstetid?

Kriget i Ukraina har väckt oro hos teckenspråkiga för hur man skulle handla i en motsvarande situation i Finland. Ett test av befolkningslarmen i våras konkretiserade en stor brist i informationsförmedlingen: hur ska döva nås av brådskande information i ljudform om de inte råkar ha tv:n påslagen eller använder smarttelefon eller 112-appen? Ett annat orosmoment är de döva flyktingarnas ställning – ibland saknas det insikt i vårt tjänstesystem om att döva flyktingar har ett större behov av tolkning än andra och att det här gäller all självständig informationssökning och skötsel av ärenden.

I bakgrunden till problemen i krisinformationen finns en omfattande brist i de teckenspråkiga tolknings- och nödtjänsterna. Folkpensionsanstaltens tolkförmedling kan nås bara på vardagar och lördagar; på natten och på söndagar är förmedlingen stängd. Inte heller distanstolkning finns att tillgå utanför tjänstetid. Vad ska döva göra vid ett akut hjälpbehov på natten?

Tidigare fanns en textsamtalstjänst som fungerade om nätterna. När Social- och hälsoorganisationernas understödscentral (Stea) beslutade att det inte längre är dess uppgift att understödja tjänsten inleddes en treårig övergångsperiod. Finansieringen av den har inte räckt till för att täcka kostnaderna och därför var man tvungen att kringskära tjänsten betydligt. Ärendet har inte framskridit i statsförvaltningen och därför är det osäkert hur det blir med tjänsten nästa år.

Finlands Dövas Förbund har försökt täppa till luckorna i tjänsten bland annat genom att upprätthålla en nödtolklista över frivilliga av FPA konkurrensutsatta tolkfirmor som tillhandahåller tolkning i nödsituationer. Men är det faktiskt en organisations uppgift att tillhandahålla uppgifter om jour i fråga om en myndighetstjänst?

Nödcentralverket och FPA genomför som bäst ett pilotförsök, där döva kan göra ett 112-nödmeddelande på finskt teckenspråk. Även den här tjänsten är öppen bara på vardagar mellan klockan 8 och 16, fram till årets slut då försökets förlängda tidsfrist löper ut.

Det är absurt att anta att dövas nödsituationer och behov av akut hjälp ska begränsa sig till de tjänstetider som myndigheterna slagit fast.

Finlands Dövas Förbunds förbundsmöte kräver att döva ska ha tillgång till tolkningstjänst och möjlighet att sända 112-meddelanden på teckenspråk 24/7. Vidare ska myndigheterna förbättra de riksomfattande varningsmeddelandena så att informationen vid en eventuell omfattande kris når ut likvärdigt till alla medborgare.

Helsingfors, den 11 juni 2022

Finlands Dövas Förbunds förbundsmöte